

VARHAISKASVATUKSEN PALVELUSETELIN SÄÄNTÖKIRJA

Yksityinen varhaiskasvatus

Päätös

Kasvatus- ja sivistyslautakunta 13.12.2023 § 113
Kasvatus- ja sivistyslautakunta 24.4.2024 § 39

Voimaantulo

1.1.2024
1.8.2024

Sisällysluettelo

1	Palveluseteli	3
2	Sääntökirja ja sen muuttaminen, julkisuus ja voimassaoloaika.....	3
3	Sääntökirjassa käytettävät käsitteet	3
4	Varhaiskasvatuspalvelujen tuottamiseen sovellettava lainsäädäntö.....	4
5	Palveluseteliin oikeutetut asiakkaat.....	5
6	Asiakkaan asema	6
6.1	Varhaiskasvatusmuodon valinta.....	6
6.2	Varhaiskasvatuspaikan hakeminen ja vastaanottaminen	6
6.3	Päätös palvelusetelistä	7
6.4	Palvelusopimuksen laatiminen lapsen varhaiskasvatuksessa	8
6.5	Varhaiskasvatuspaikan vaihto toiseen palveluseteliyksikköön	8
6.6	Palvelusetelin voimassaolon päättyminen	8
6.7	Palvelusopimuksen irtisanominen.....	9
6.8	Asiakkaan ostamat lisäpalvelut	9
6.9	Asiakasta ja palveluntuottajaa koskevat erimielisyydet.....	9
7	Palvelusetelin arvo ja palvelusetelipalvelun hinnoittelu	10
7.1	Palvelusetelin enimmäisarvot	10
7.2	Päätös tulosidonnaisen palvelusetelin arvosta	11
7.3	Lapsikohtaisen palvelusetelin arvon tarkastaminen	12
7.4	Palvelusetelipäätöksestä tiedottaminen ja oikaisuvaatimuksen tekeminen	12
7.5	Lapsen tuki varhaiskasvatuksessa	12
7.6	Palvelusetelin maksaminen palveluntuottajalle.....	13
8	Palveluntuottajan veloitteet	14
8.1	Yleiset edellytykset	14
8.2	Muut yleiset ehdot	15
8.3	Palveluntuottajan henkilökunnan pätevyysvaatimukset ja mitoitus	17
8.4	Päiväkodin henkilöstön mitoituksesta poikkeaminen ja ilmoitusvelvollisuus	17
8.5	Henkilötietojen käsittely.....	18
8.6	Tietojärjestelmät	19
8.7	Omavalvontasuunnitelma	19
9	Palvelutoiminnan ohjaus, neuvonta ja valvonta	20
10	Kuusamon kaupungin veloitteet ja oikeudet.....	21
11	Verotus	21
11.1	Tuloverotus.....	21
11.2	Arvonlisäverotus.....	21
12	Laadun seuranta ja arviointi.....	22

13	Vastuut ja vahingonkorvaukset	22
14	Palveluntuottajan hyväksymisen peruuntuminen.....	22
15	Poikkeustilanteet	23
Liite		
	Liite 1. Palvelusopimuslomake	

1 Palveluseteli

Palvelusetelillä tarkoitetaan palvelun järjestämisvastuussa olevan kunnan palvelun saajalle myöntämää sitoumusta korvata palvelujen tuottajan antaman palvelun kustannukset kunnan ennalta määräämään arvoon asti. Palvelusetelillä tarkoitetaan toisin sanoen kunnan sitoumusta suorittaa tietty sen ennalta määräämä rahamäärä palvelujen tuottajalle niiden kustannusten korvaamiseksi, joita palveluntuottajalla on aiheutunut asiakkaalle tuotetusta palvelusta.

Palveluseteli on yksi tapa järjestää kunnan lakisääteisiä varhaiskasvatuspalveluja (varhaiskasvatuslaki 540/2018 § 5). Palveluseteli rinnastetaan lain 12§:n mukaiseen kunnan järjestämään varhaiskasvatukseen eikä lapselle voi saada samanaikaisesti lasten kotihoidon tukea, yksityisen hoidon tukea tai kerhotoimintaa. Palvelusetelin käyttäjällä on muista järjestämistavoista poiketen oikeus valita haluamansa palveluntuottaja kunnan hyväksymien palveluntuottajien joukosta.

Palvelusetelin käyttöä säätelee laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009). Palvelusetelilakia sovelletaan tässä sääntökirjassa ainoastaan yksityisten varhaiskasvatuspalvelujen hankkimiseksi. Lakia ei näin ollen sovelleta julkisyhteisöjen tuottamien palvelujen hankkimiseen. Palvelusetelijärjestelmässä sopimusosapuolina ovat asiakas ja palveluntuottaja. Kunta ei tule sopimusosapuoleksi palvelusta sovittaessa, eivätkä sopimuksen sitoumukset ja vastuut kohdistu kuntaan.

2 Sääntökirja ja sen muuttaminen, julkisuus ja voimassaoloaika

Sääntökirja on laadittu Kuusamon kaupungin menettelytapaohjeeksi varhaiskasvatuksen palveluseteliin. Sääntökirja ei ole sopimus Kuusamon kaupungin ja palveluntuottajan välillä.

Sääntökirjassa Kuusamon kaupunki asettaa palvelusetelilain (569/2009) 5 §:ssä mainitut hyväksymiskriteerit palveluntuottajille. Palveluntuottaja vahvistaa hyväksymiskriteerit hakemuslomakkeella ja sen liitteellä sekä todentaa asiat Kuusamon kaupungin valvontaviranomaisten suorittamilla valvontakäynneillä. Yksityinen palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan tämän sääntökirjan ehtoja siitä alkaen, kun palveluntuottaja hyväksytään palvelusetelillä toteutettavien varhaiskasvatuspalvelun tuottajaksi. Itse palvelua tuotettaessa sitä koskevan palvelusopimuksen osapuolina ovat palveluntuottaja ja asiakas.

Kuusamon kaupungilla on oikeus tehdä muutoksia sääntökirjaan ja sen liitteisiin. Kuusamon kaupunki neuvottelee muutoksista palveluntuottajien kanssa ja muutoksista tiedotetaan palveluntuottajia välittömästi päätöksen tekemisen jälkeen. Päivitetty sääntökirja luovutetaan palveluntuottajalle välittömästi päätöksen teon jälkeen. Kasvatus- ja sivistyslautakunta hyväksyy sääntökirjaan tehtävät muutokset.

Mikäli palveluntuottaja ei sitoudu muuttuneisiin sääntöihin, tulee sen ilmoittaa siitä kirjallisesti kunnalle kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa muutosilmoituksen vastaanottamisesta. Sähköposti voi toimia kirjallisena ilmoituksena. Mikäli Kuusamon kaupungille ei toimiteta edellä mainittua ilmoitusta, sitoutuu palveluntuottaja noudattamaan muuttuneita ehtoja muutosilmoituksessa mainitusta päivästä lukien, kuitenkin aikaisintaan kolmekymmentä (30) päivää muutosilmoituksen toimittamisesta.

Sääntökirja on julkinen asiakirja, joka on julkisesti nähtävillä kaupungin kotisivuilla. Tämä sääntökirja on voimassa toistaiseksi.

3 Sääntökirjassa käytettävät käsitteet

Tässä sääntökirjassa tarkoitetaan:

- a) **varhaiskasvatuksella** varhaiskasvatuslain mukaista lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta

- b) **asiakkaalla** tarkoitetaan varhaiskasvatuslaissa tarkoitettua varhaiskasvatukseen oikeutettua lasta tai hänen huoltajaansa
- c) **kunnalla** tarkoitetaan Kuusamon kaupunkia, joka on varhaiskasvatuspalvelujen järjestämisvastuussa oleva kuntalain määrittämä instituutio
- d) **palveluntuottajalla** yksityistä varhaiskasvatuksen palveluntuottajaa, joka on hyväksytty palvelusetelituottajaksi. Palveluntuottajaksi voi hakea yksityinen päiväkotia, ryhmäperhepäiväkoti tai perhepäivähoitaja
- e) **palvelusetelillä** järjestämisvastuussa olevan kunnan varhaiskasvatuspalvelujen saajalle myöntämää sitoumusta korvata palveluntuottajan antaman palvelun kustannukset kunnan ennalta määräämään setelin arvoon asti
- f) **tulosidonnaisella palvelusetelillä** palveluseteliä, jonka arvon kunta määrittelee asiakkaan jatkuvien ja säännöllisten tulojen mukaan tai jonka arvo perustuu tulojen huomioon ottamiseen
- g) **palvelusetelin arvolla** euromäärää, joka saadaan vähentämällä enimmäisarvosta asiakasmaksu, jonka perhe maksaisi lapsen kunnallisesta varhaiskasvatuksesta. Palvelusetelin lopullinen arvo määritellään asiakkaan toimittamien tulotietojen pohjalta
- h) **omavastuuosuudella** sitä osuutta yksityisen palveluntuottajan tuottaman palvelunhinnasta, jota Kuusamon kaupungin myöntämän palvelusetelin arvo ei kata ja joka jää asiakkaan maksettavaksi
- i) **varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmällä** (Varhaiskasvatus Wilma) tarkoitetaan järjestelmää, jota käytetään palvelusetelipalvelujen piiriin hakeuduttaessa. Varhaiskasvatusjärjestelmän kautta varhaiskasvatuksen asiakas voi asioida sähköisesti. Kuusamossa asuva tai kaupunkiin muuttava perhe voi Wilman kautta hakea lapselle varhaiskasvatuspaikan palveluseteliä, ilmoittaa tulotietoja ja irtisanoa varhaiskasvatuspaikan sekä lähettää ja vastaanottaa viestejä.
- j) **varhaiskasvatuksen palveluohjauksesta** perheet saavat tietoa varhaiskasvatuksen eri vaihtoehdoista ja neuvontaa hakumenettelyyn liittyvissä asioissa. Palveluohjauksessa tehdään varhaiskasvatus-, esiopetus- ja palvelusetelipäätökset sekä kunnallisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksupäätökset. Palveluohjaus antaa ohjausta ja neuvontaa sekä osallistuu palveluseteliyksikköjen valvontakäynnille

4 Varhaiskasvatuspalvelujen tuottamiseen sovellettava lainsäädäntö

Toiminnan lähtökohtana on lapsen oikeus varhaiskasvatukseen. Palvelusetelitoiminnassa noudatetaan voimassa olevaa varhaiskasvatuspalvelujen järjestämistä koskevaa lainsäädäntöä. Palveluntuottajan toiminnan tulee vastata sitä tasoa, mitä kunnan vastaavalta toiminnalta edellytetään.

Keskeinen sovellettava lainsäädäntö:

[Varhaiskasvatuslaki](#) (540/2018)

[Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta](#) (753/2018)

[Hallintolaki](#) (6.6.2003/434)

[Arkistolaki](#) (831/1994)

[Henkilötietolaki](#) (22.4.1999/523)

[Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus varhaiskasvatuksen yksityisen palveluntuottajan lupa- ja ilmoitusmenettelyyn kuuluvista liitteistä](#) (890/2022)

[Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä](#) (569/2009) Muutos 22.7.2011/926

[Kuluttajansuojalaki](#) (20.1.1978/38)

[Laki lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta](#) (20.12.1996/1128)

[Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä](#) (504/2002, 22.7.2011/932 4§)

[Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista](#) (1503/2016)

[Laki tulotietojärjestelmästä](#) (53/2018)

[Arvonlisäverolaki](#) 30.12.1993/1501

[Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta](#) (621/1999)

[Lastensuojelulaki](#) (13.4.2007/417)

[Tietosuojalaki](#) (1050/2010)

[Yleinen tietosuojasetus](#) (EU) 2016/679

[Terveydenhuoltolaki](#) (1326/2010)

[Perusopetuslaki](#) (628/1998)

[Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki](#) (1287/2013)

[Laki Kansallisesta koulutuksen arviointikeskuksesta annetun lain 1 ja 2 §:n muuttamisesta](#) 8.5.2015/582

[Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä](#) (9.2.2007/159)

[Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta](#) (21.5.1999/621)

Edelleen sovellettava sosiaalihuollon säädöksiä sellaisena kuin ne ovat voimassa 1.1.2013.

[Laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista](#) 22.9.2000/812

[Laki yksityisistä sosiaalipalveluista 922/2011](#) (lähinnä 6§, jossa edellytetään omavalvontasuunnitelmaa)

[Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista](#) 3.8.1992/734

[Asetus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista](#) 9.10.1992/912

[Laki sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista](#) 29.4.2005/272

[Laki julkisista hankinnoista](#) (348/2007), 53 - 54 §

[Valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta](#) (380/2009)

[Laki sähköisen viestinnän palveluista](#) (917/2014)

[Työsopimuslaki](#) (55/2001)

[Laki yksityisyyden suojasta työelämässä](#) (759/2004)

5 Palveluseteliin oikeutetut asiakkaat

Palveluseteli voidaan myöntää asiakkaalle, joka olisi muutoinkin oikeutettu lakisääteiseen varhaiskasvatukseen. Palveluseteliä saavan tulee olla kirjoilla Kuusamon kaupungissa tai lapsella on oltava vähintään tilapäinen osoite Kuusamon kaupungissa.

Palveluseteli voidaan myöntää varhaiskasvatuksen järjestämiseen Kuusamossa sijaitsevassa yksityisessä päiväkodissa, ryhmäperhepäiväkodissa tai perhepäivähoitokodissa, jota ylläpitävä yritys tai yhdistys on hyväksytty Kuusamon kaupungin palvelusetelituottajaksi. Palveluseteli voidaan myöntää vain varhaiskasvatusoikeuden piirissä olevien lasten varhaiskasvatuksesta aiheutuvien kustannusten korvaamiseen. Palveluseteli on lapsikohtainen.

Kuusamon kaupungilla on mahdollisuus rajata myönnettävien palvelusetelien määrää talousarvion mukaisesti. Talousarvion puitteissa hyväksytään uusia palveluseteliryittäjiä.

Asiakkaalla ei ole oikeutta vaatia palveluseteliä, vaan kunta päättää sopivasta tavasta järjestää asiakkaan tarvitsemaa palvelua. Kuusamon kaupungilla on oikeus rajata harkintansa mukaan asiakkaat, joille palveluseteliä myönnetään. Palvelusetelin käytön ulkopuolelle voi jäädä esimerkiksi asiakas, jolle palvelujen tarjoajan olisi kohtuuttoman vaikea saada toimintaympäristöään asiakkaalle sopivaksi. Mikäli asiakkaan varhaiskasvatus vaatii isoja henkilöstöresursseja tai toimintaympäristöön tehtäviä laajoja muutoksia, asiakas ohjataan kunnalliseen varhaiskasvatukseen.

Perusopetuslain piiriin kuuluva maksuttoman esiopetuksen järjestäminen ei ole palvelusetelin avulla mahdollista. Kuusamon kaupungissa esiopetus ja sen lisäksi tarvittava esioppilaiden täydentävä varhaiskasvatus järjestetään kaupungin omana palveluna eikä se näin ollen kuulu palvelusetelin piiriin. Esiopetukseen siirtyvät lapset, joilla on varhaiskasvatustarve, aloittavat kaupungin esiopetusyksikössä heinä-elokuun vaihteessa. Kuusamon kaupungin varhaiskasvatus määrittelee tarkemman ajankohdan vuosittain.

Yksityinen perhepäivähoitaja ei voi saada palveluseteliä oman lapsen hoitamiseksi omassa kodissaan.

6 Asiakkaan asema

6.1 Varhaiskasvatusmuodon valinta

Kuusamon kaupungissa varhaiskasvatuspalvelut selvittävät asiakkaalle palvelusetelin käyttöä. Varhaiskasvatuspalvelun ja perheen yhteisessä keskustelussa selvitetään lapsen varhaiskasvatuksen palveluntarve ja pyritään löytämään perheen arkeen ja lapsen kehitykseen sopiva varhaiskasvatuksen vaihtoehto (hakemuksen tullessa). Varhaiskasvatuspalvelu selvittää ja tiedottaa asiakkaalle tämän asemasta palveluseteliä käytettäessä, palvelusetelin arvosta, palveluntuottajien hinnoista, omavastuuosuuden määräytymisen perusteista ja arvioidusta omavastuuosuuden määräytymisen perusteista sekä varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain mukaan määräytyvästä asiakasmaksusta (omavastuuosuus). Lopullinen palvelusetelin arvo lasketaan kunnan toimesta asiakkaan toimittaman tuloseselvityksen jälkeen.

Asiakkaalla on tietosuoja-asetuksen mukainen oikeus omien asiakastietojensa tarkistamiseen ja hän voi erillisellä hakemuksella pyytää tietonsa nähtäväksi. Asiakkaalle on annettava tieto siitä, mistä muualta ja mitä häntä koskevia tietoja voidaan hänen suostumuksestaan riippumatta hankkia.

6.2 Varhaiskasvatuspaikan hakeminen ja vastaanottaminen

Varhaiskasvatuslain mukaan huoltajan on haettava varhaiskasvatuspaikkaa viimeistään 4 kuukautta ennen, kun lapsi tarvitsee paikan. Jos varhaiskasvatuksen tarve johtuu työllistymisestä, opinnoista tai koulutuksesta, eikä tarpeen alkamisaika ole ennakoitavissa, on paikka haettava viimeistään 2 viikkoa ennen kuin lapsi tarvitsee paikan.

Asiakas valitsee palveluntuottajaksi haluamansa yksityisen päiväkodin, ryhmäperhepäiväkodin tai perhepäivähoitajan, joka on hyväksytty palveluseteliyriytykseksi. Luettelo Kuusamon kaupungin hyväksymistä palveluntuottajista yhteystietoineen ja löytyy varhaiskasvatuksen kotisivuilta. Perhe ottaa yhteyttä haluamaansa yksityiseen palveluntuottajaan ja neuvottelee palveluiden järjestämisestä. Palveluntuottajan hintojen tulee olla julkisesti nähtävillä esimerkiksi päiväkodin nettisivuilla.

Asiakkaalla on oikeus kieltäytyä hänelle tarjotusta palvelusetelistä, jolloin kunta ohjaa asiakkaan muilla tavoin järjestämien palvelujen piiriin. Asiakkaan valittua palvelusetelin hän varmistaa varhaiskasvatuspaikan yksityiseltä palveluntuottajalta ja tekee palvelusetelihakemuksen Kuusamon kaupungilta. Kuusamon kaupungin tekemästä palvelusetelipäätöksestä ja sen arvosta annetaan tieto asiakkaalle sekä palveluntuottajalle. Mikäli palvelusetelin arvossa tapahtuu muutoksia, varhaiskasvatus toimittaa tiedot muutoksista palveluntuottajalle.

Asiakkaan saatua palvelusetelin palvelusetelipäätöksen tekee hän tulosevityksen tarvittavien liitteineen Kuusamon kaupungin varhaiskasvatuksen sähköisen toiminnanohjausjärjestelmän Wilman kautta, asiakasmaksun eli omavastuuosuuden määrittämistä varten. Palveluseteli ei voi hakea eikä myönnetä takautuvasti.

Asiakkaan on annettava palvelusetelin myöntämistä varten tarvittavat tiedot. Asiakkaalle on annettava tieto siitä, mistä muualta ja mitä häntä koskevia tietoja voidaan hänen suostumuksestaan riippumatta hankkia. Hänelle on myös varattava tilaisuus tutustua muualta hankittuihin tietoihin ja antaa asiassa tarpeellista selvitystä.

Palvelusetelin saanut asiakas tekee palveluntuottajan kanssa kirjallisen sopimuksen palvelujen hankkimisesta ennen hoitosuhteen alkamista. Palveluntuottaja valitsee asiakkaansa oman tilanteensa mukaan. Palveluntuottaja hyväksyy hakemuksen ja sijoittaa lapsen ennen palvelusetelipäätöstä. Palveluntuottaja ja asiakas sopivat erikseen asiakassuhteesta ja palvelun aloituksesta. Varhaiskasvatuspalvelun järjestämisestä tehdään palveluntuottajan ja asiakkaan välillä palvelusopimus, josta palveluntuottaja toimittaa kopion Kuusamon kaupungin varhaiskasvatukseen.

Palveluseteliä tulee hakea viimeistään sen kalenterikuukauden aikana, jolloin asiakassuhde palveluntuottajaan alkaa.

Hakemus tehdään selkeästi tiettyyn palveluntuottajan yksikköön tai kunnalliseen varhaiskasvatukseen ja tähän hakemukseen perustuen tehdään päätös paikasta eikä lapselle jää avointa hakemusta järjestelmään. Jos lapsen haluaa siirtyvän kunnalliselle puolelle, tulee tehdä palvelutarpeen muutoshakemus.

6.3 Päätös palvelusetelistä

Päätös palvelusetelistä tehdään Kuusamon kaupungin varhaiskasvatuspalveluissa, kun huoltaja on tehnyt palvelusetelihakemuksen, jonka palveluntuottaja on sähköisessä toiminnanohjausjärjestelmässä hyväksynyt. Lisäksi varhaiskasvatuspalveluille tulee toimittaa kopio palveluntuottajan ja asiakkaan välisestä palvelusopimuksesta ennen kuin päätös palvelusetelistä voidaan tehdä.

Palvelusetelipäätökset ovat lapsikohtaisia ja ovat voimassa toistaiseksi ja myönnetään vähintään kuukauden kestäviin sijoituksiin.

Päätös varhaiskasvatuksen järjestämisestä palvelusetelillä tehdään enintään siihen saakka, kunnes lapsi siirtyy esiopetuksen piiriin. Palveluseteli myönnetään jokaiselle kuukaudelle, jonka lapsi on asiakassuhteessa palveluntuottajaan. Päätöksen palvelusetelistä tekee varhaiskasvatuspalveluista vastaava johtaja.

Palvelusetelin maksu alkaa siitä päivästä, kun lapsi tosiasiallisesti aloittaa varhaiskasvatuksen. Tosiasiallinen aloitus on asiakkaan tarpeen mukainen ensimmäinen hoitopäivä, jolloin lapsi on varhaiskasvatuksessa ilman huoltajan läsnäoloa ja yksikön henkilöstön vastuulla. Tutustumispäivästä/-jaksosta ei makseta palveluseteliä.

Palveluntuottaja on velvollinen ilmoittamaan, jos lapsen aloitus varhaiskasvatuksessa siirtyy seuraavalle kuukaudelle. Aloittamista voi siirtää maksimissaan yhdellä kuukaudella. Palvelusetelin maksu alkaa silloin uudesta aloituspäivämäärästä. Palveluntuottajalla on myös velvollisuus ilmoittaa, mikäli lapsi ei aloitakaan varhaiskasvatuspaikassa. Palveluntuottajalla on oikeus periä omavastuuosuus asiakkaan kanssa tekemänsä palvelusopimuksen mukaisesti. Palvelun tuottaja voi sopia uuden lapsen aloituksesta varhaiskasvatuspaikassa jo paikan irtisanoneen tilalle. Kahta palveluseteliä ei tällöin kuitenkaan makseta saman aikaisesti.

Isyysvapaan ajalta palveluntuottajalle maksetaan asiakkaalle määritelty palvelusetelin omavastuuosuus, mikäli palveluntuottaja ei peri perheeltä asiakasmaksua eikä lapsi osallistu varhaiskasvatukseen. Lisäksi lapsen asiakassuhteen tulee jatkua välittömästi isyysvapaan jälkeen.

Kuusamon kaupunki velvoittaa palveluntuottajaa noudattamaan asiakasmaksulain neljättä pykälää (Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 1503/2016 § 4), jonka mukaan asiakkaan omavastuuosuus peritään enintään yhdeltätoista kalenterikuukaudelta toimintavuoden aikana. Mikäli lapsi tarvitsee

varhaiskasvatusta yksityisen varhaiskasvatuspaikan ollessa suljettuna, palveluntuottaja sitoutuu järjestämään varahoidon esim. muiden palveluntuottajien kanssa.

Tarvittavat tiedot tuloseelvitystä varten tulee tehdä varhaiskasvatuksen aloittamiskuukauden 25. päivään mennessä. Tuloseelvitys tulee tehdä sähköisen toiminnanohjausjärjestelmän Wilman kautta ja selvitykselle tulee liittää tarvittavat liitedokumentit tuloseelvityksellä ilmoitettujen tulojen tarkistamista varten. Mikäli tuloseelvitystä ei ole mahdollista tehdä tarkkojen tulotietojen puuttuessa esim. työsuhde alkamisen vuoksi, tulee olla yhteydessä varhaiskasvatuspalveluihin ja sopia arviotulojen käytöstä tuloseelvitystä tehtäessä. Arvion perusteella tehty maksupäätös on voimassa enintään kuukauden.

Tuloseelvitystä ei tarvitse tehdä, jos huoltaja antaa suostumuksen korkeimman maksuluokkaan käyttöön omavastuuosuuden määrittämistä varten. Suostumuksen voi antaa hakemuksella tai tuloseelvitykseen kirjaamalla. Jos tuloseelvitystä ei tehdä määräpäivään mennessä, omavastuuosuudeksi määritetään korkein maksuluokka.

Perheellä ja palveluntuottajalla on velvollisuus ilmoittaa varhaiskasvatuksen Wilma -järjestelmän kautta palvelutuotemuutoksista tai irtisanomisista.

6.4 Palvelusopimuksen laatiminen lapsen varhaiskasvatuksessa

Perhe ja palveluntuottaja tekevät kirjallisen palvelusopimuksen Kuusamon kaupungin laatimalla palvelusopimuslomakkeella ennen varhaiskasvatuksen alkamista. Perheen ja palveluntuottajan väliseen sopimussuhteeseen sovelletaan kuluttajan ja sopimusoikeuden säännöksiä ja oikeusperiaatteita. Palveluntuottajan on varmistettava, että asiakas on tehnyt varhaiskasvatushakemuksen ennen varhaiskasvatuksen alkamista palvelusetelipäätöksen tekemistä varten.

6.5 Varhaiskasvatuspaikan vaihto toiseen palveluseteliyksikköön

Jos perhe haluaa vaihtaa varhaiskasvatuspaikkaa toiseen yksityiseen palvelusetelipäiväkotiin, huoltaja irtisanoo paikan entiseen yksikköön. Muutoksesta tehdään palvelutarpeen tai sijoituksen muutoshakemus. Asiasta on sovittu ennakkoon vastaanottavan yksikön kanssa. Huoltajan tulee huomioida sopimuksen mukainen varhaiskasvatuspaikan irtisanomisaika.

Varhaiskasvatuksessa selvitetään yhdessä huoltajien kanssa lapsen tarpeet ja paras mahdollinen hoitopaikka, minkä jälkeen huoltajat, palveluntuottaja ja tulevan varhaiskasvatuspaikan edustajat yhdessä sopivat paikan vaihdon aikataulusta. Perheen mahdollisesta uudesta varhaiskasvatuspaikasta on aina ensin käytävä keskustelut Kuusamon kaupungin varhaiskasvatuksen kanssa.

6.6 Palvelusetelin voimassaolon päättyminen

Palvelusetelin voimassa olo päättyy, kun asiakas irtisanoo varhaiskasvatuspaikan, lapsi siirtyy esiopetuksen piiriin, palvelusopimus on määräaikainen tai perhe ei käytä heille myönnettyä varhaiskasvatuspaikkaa 60 kalenteripäivään (ei koske kesäajan kuukausia: kesäkuu, heinäkuu, elokuu).

Mikäli hoitosuhde on tosiasiallisesti päättynyt, mutta perhe tai palveluntuottaja ei ole siitä ilmoittanut, Kuusamon kaupungilla on oikeus päättää hoitosuhde. Setelin maksatus palveluntuottajalle päättyy lapsen viimeisenä läsnäolopäivänä.

Mikäli lapsi on pois varhaiskasvatuksesta ilmoittamatta yli 4 viikkoa, eikä perhettä ole tavoitettu, oikeus palveluseteliin lakkaa. Saadakseen uuden palvelusetelin on asiakkaan jätettävä uusi palvelusetelihakemus.

Kun perhe muuttaa toiseen kuntaan, lapsen palveluseteli maksetaan enintään viimeiseen läsnäolopäivään saakka. Jos lapsi ei käytä varhaiskasvatuspaikkaa kuuteenkymmeneen (60) päivää (ei koske kesäajan kuukausia: kesäkuu, heinäkuu tai elokuu), oikeus palveluseteliin päättyy. Edellä mainitun 60 päivän sääntö on voimassa, kun lapsen varhaiskasvatus on alkanut.

Palveluntuottajan on velvollisuus tiedottaa palvelun käyttäjiä selkeästi irtisanomiskäytännöistään.

6.7 Palvelusopimuksen irtisanominen

Mikäli asiakas irtisanoo palvelusopimuksen palveluntuottajan kanssa, on palveluntuottajan ilmoitettava siitä välittömästi sähköpostitse Kuusamon kaupungin varhaiskasvatukseen, joka lopettaa asiakkaan sijoituksen varhaiskasvatukseen asiakastietojärjestelmässä. Palveluseteliä maksetaan palveluntuottajalle lapsen viimeiseen varhaiskasvatuspäivään saakka. Palveluseteli maksetaan kaupungille tehdystä irtisanomisesta maksimissaan yhden kuukauden ajan. Palveluntuottajalla on oikeus periä asiakkaan omavastuuosuus palvelusopimuksen mukaisesti.

Mikäli palveluntuottaja joutuu irtisanomaan asiakkaan kanssa allekirjoitetun palvelusopimuksen juridisesti perustellusta syystä, on palveluntuottajan ilmoitettava siitä välittömästi kirjallisesti Kuusamon kaupungin varhaiskasvatukseen. Irtisanomiselle on ilmoitettava myös irtisanomisen perusteet. Perusteena voi olla esim. perheen asiakasmaksujen maksamattomuus tai muu toistuva sopimusriike. Palveluseteliä maksetaan palveluntuottajalle irtisanoutumiskuukauden loppuun. Palveluntuottajan irtisanomissäännöt tulee olla myös kunnan tiedossa.

6.8 Asiakkaan ostamat lisäpalvelut

Jos palveluntuottajalla on omaa maksullista varhaiskasvatuspalvelun lisäarvoa tuottavaa palvelua, asiakas maksaa kyseisen lisäpalvelun hinnan itse. Lisäpalvelun on oltava vapaaehtoista, eikä se saa syrjiä asiakkaita tai asettaa heitä eriarvoiseen asemaan. Esimerkiksi palveluntuottajan antama erillinen musiikinopetus ei kuulu palvelusetelin piiriin. Varhaiskasvatussuunnitelman mukainen kasvatus, opetus ja hoito ovat palveluseteliin kuuluvaa ja siitä ei voida periä erillistä maksua, pois lukien esim. retkimaksut tms. kuitenkin niin, että kaikille lapsille tarjotaan maksuton retki ja kulttuuritapahtuma vähintään kerran toimintakauden aikana.

6.9 Asiakasta ja palveluntuottajaa koskevat erimielisyydet

Reklamaatiotilanteessa asiakkaan tulee ilmoittaa tyytymättömyydestään sopimuskumppanilleen eli palveluntuottajalle. Asiakasreklamaatioiden yhteydessä ohjataan ensisijaisesti selvittämään tilannetta varhaiskasvattajien tai tarvittaessa heidän esimiehensä kanssa. Mikäli ongelmat eivät ratkea keskustelemalla, perhe tai palveluntuottaja voi olla yhteydessä Kuusamon kaupungin varhaiskasvatuspalveluihin. Viranomaisilla on lakisääteinen valvonta- ja ohjausvelvollisuus.

Palvelujen tuottamiseen palvelusetelillä sovelletaan kuluttajansuojalakea. Lain mukaan elinkeinonharjoittaja ei muun muassa saa käyttää kulutushyödykettä tarjotessaan sopimusehtoa, jota hyödykkeen hinta ja muut asiaan vaikuttavat seikat huomioon ottaen on pidettävä kuluttajien kannalta kohtuuttomana. Asiakkaalla on oikeus käyttää kuluttajaoikeuden mukaisia oikeusturvakeinoja reklamaatiotilanteessa. Seuraamuksiin kuuluvat kuluttajan oikeus pidäytyä maksusta, virheen oikaisu, hinnanalennus ja kaupanpurku sekä vahingonkorvaus. Palveluseteliä käyttävä asiakas voi saattaa sopimussuhteitaan koskevan erimielisyyden kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi.

Palaute

Asiakas voi antaa palautetta saamastaan palvelusta sähköpostitse, puhelimitse tai paikan päällä. Palautteen vastaanottaja, joko palvelunjärjestäjän tai palveluntuottajan edustaja, kirjaa palautteen. Asiakas voi antaa saamastaan palvelusta palautetta myös suoraan Kuusamon kaupungin varhaiskasvatuspalveluiden viranomaiselle tai Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon (AVI) tai sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valviraan. Palveluntuottaja vastaa asiakkaan antamaan palautteeseen. Palautteeseen tulee vastata kahden viikon kuluessa.

Muistutus

Varhaiskasvatuksen laatuun tai siihen liittyvään kohteluun tyytymättömällä lapsen vanhemmalla tai muulla huoltajalla on oikeus tehdä muistutus toiminnasta vastaavalle päiväkodin johtajalle, toimipaikan

vastuuhenkilölle tai varhaiskasvatuksen johtavalle viranhaltijalle. Toimipaikan on tiedotettava asiakkailleen muistutusoikeudesta riittävällä tavalla sekä järjestettävä muistutuksen tekeminen asiakkaalle mahdollisimman vaivattomaksi. Muistutus tulee tehdä pääsääntöisesti kirjallisesti. Muistutus voidaan tehdä myös suullisesti erityisestä syystä.

Muistutus on kirjattava ja käsiteltävä asianmukaisesti ja siihen on annettava kirjallinen vastaus kohtuullisessa ajassa muistutuksen tekemisestä. Muistutukseen annettuun vastaukseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Muistutuksen tekeminen ei rajoita oikeutta hakea muutosta siten kuin siitä erikseen säädetään. Muistutuksen tekeminen ei myöskään vaikuta oikeuteen kannella asiastaan valvoville viranomaisille.

Kantelu

Palvelua koskeva kantelu tehdään joko aluehallintovirastoon kantelulomakkeella tai vapaamuotoisesti. Kantelun voi tehdä, vaikka olisi jo tehnyt palvelusta muistutuksen varhaiskasvatuspaikkaan. Kantelua ei yleensä tutkita, jos tapahtumista on aikaa yli viisi vuotta. Tarvittaessa viranomaiset siirtävät kantelut sovittuun työnjaon mukaisesti asianmukaiseen käsittelypaikkaan. Siirrosta ilmoitetaan kantelijalle.

Palveluntuottajan tulee raportoida kunnalle mahdollisimman pian tai viimeistään kahden viikon kuluttua palvelusetelillä tuotettua palvelua koskevista palvelupalautteista, muistutuksista, kanteluista ja vahinkoilmoituksista sekä ilmoittaa tehdyistä korjaavista toimenpiteistä sekä kaikkia edellä mainittuja koskevista ratkaisuista. Palvelun laadusta annetun reklamaation johdosta voi kunta pyytää selvitystä palveluntuottajalta ja vaatia laadun korjausta. Kunta toimittaa tarvittaessa edelleen reklamaatiot aluehallintovirastoon tai ympäristövirastoon. Vastuu ilmoittamisesta on palveluntuottajalla. Mikäli näitä ei toimiteta määräajassa, voi Kuusamon kaupunki saattaa asian sääntökirjan kohdan ”Palveluntuottajan hyväksymisen peruuttaminen” mukaiseen käsittelyyn.

7 Palvelusetelin arvo ja palvelusetelipalvelun hinnoittelu

7.1 Palvelusetelin enimmäisarvot

Varhaiskasvatuksen palvelusetelin enimmäisarvo ja kertoimet hyväksytään Kuusamon kaupungin kasvatus- ja sivistyslautakunnassa. Varhaiskasvatuksen yksityisen palvelutuotannon palvelusetelin arvoa tarkastellaan parillisen vuoden keväällä ja palvelusetelin sääntökirjan mukaan indeksimuutos astuu voimaan 1.8. Palvelusetelin arvon määrittelyssä käytetään elinkustannusindeksin ja sosiaalipalvelujen ansiotasoindeksin yhdistettyä indeksiä. Tarkastelussa käytetään viimeisimpiä Tilastokeskuksen vahvistamia lukuja.

Suurimman arvon määrittelyperusteena käytetään 3–6-vuotiaan lapsen kokoaikaisen varhaiskasvatuksen hintaa 905,00 €. Alle 3-vuotiaan palvelusetelin arvo määritellään kertomalla palvelusetelin arvo kertomalla 1,67, jolloin palvelusetelin arvoksi tulee 1 511,00 €

Palvelusetelin arvon ohjeellisenä tarkistusperiaatteena käytetään sosiaalipalveluiden ansiotasoindeksin ja elinkustannusindeksin yhdistettyä indeksiä. Indeksini muodostuu siten, että sosiaalipalveluiden ansiotason vaikutus on 70 % ja elinkustannusindeksin vaikutus 30 %. Laskennassa käytetään viimeisimpiä käytössä olevia vahvistettuja Tilastokeskuksen indeksejä. Palveluntuottajan tulee ilmoittaa varhaiskasvatuksen viranomaiselle vähintään kolme kuukautta ennen palvelunsa hintojen muutoksista. Palvelusetelin arvoa tarkistetaan aina parillisen vuoden keväällä 30.4. mennessä. Tarkistetun palvelusetelin uusi arvo tuodaan päätettäväksi lautakuntaan. Uusi tarkistettu setelin arvo otetaan käyttöön toimintakauden alusta elokuun 1. päivä.

Päiväkodissa järjestettävän varhaiskasvatuksen palvelusetelin arvot

Yli 3- vuotias perushinta	905,00 €
Alle 3- vuotias perushinta	1 511,00 €

Palvelutuote	Palvelusetelin arvo perushinnasta
yli 35 h/ viikko	100 %

25-35 h/viikko	75 %
enintään 25 h/viikko	65 %

Perhepäivähoidossa järjestettävän varhaiskasvatuksen palvelusetelin arvot

Yli 3- vuotias perushinta 832,00 €
Alle 3- vuotias perushinta 915,00 €

Palvelutuote	Palvelusetelin arvo perushinnasta
yli 35 h/ viikko	100 %
25-35 h/viikko	75 %
enintään 25 h/viikko	65 %

Palvelusetelin asiakasmaksu eli omavastuuosuus määräytyy palvelutuotteen, perheen koon ja - bruttotulojen perusteella. Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa käytettävä sisaralennus koskee myös palveluseteliä.

Palvelutuote	Omvastuuosuus
yli 35 h/viikko	100 % kokoaikaisen maksusta
25-35 h/viikko	80 % kokoaikaisen maksusta
enintään 25 h/viikko	60 % kokoaikaisen maksusta

Korotettu palveluseteli

Korotettu palveluseteli jaetaan perusosaan (kerroin 1,2) ja lisäosaan (1,5). Perusosaa on mahdollista hakea lapsen vahvan tehostetun tuen järjestämistä varten. Lisäosa voidaan myöntää lapsen erityisen tuen tarpeen perusteella. Tehostetun tuen hallintopäätös ei automaattisesti johda korotetun palvelusetelin perusosan myöntämiseen. Anomus korotetusta palvelusetelistä tehdään yhteistyössä Kuusamon kaupungin varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa. Anomukseen on liitettävä perustelut lapsen tuen tarpeesta ja käytettävistä tukitoimista.

7.2 Päätös tulosidonnaisen palvelusetelin arvosta

Varhaiskasvatuksessa palvelusetelin arvo ja omavastuuosuus määräytyy lapsen iän, perheen koon ja perheen bruttotulojen sekä perheen ja palveluntuottajan välisessä palvelusopimuksessa sovitun palveluntuotteen perusteella. Palvelusetelin arvoa määrättäessä ei oteta huomioon palveluja, jotka asiakas ostaa oma-aloitteisesti palvelun tuottajalta. Jos palveluntuottajalla on varhaiskasvatuksen lisäksi muuta omaa maksullista palvelua, asiakas maksaa kyseisen lisäpalvelun itse. Palveluseteli ei kata kuluja, mikäli varhaiskasvatuspalvelun tuottaja kerää maksua asiakkailtaan esim. retkikulujen kattamiseksi.

Palvelusetelin arvoa on korotettava palvelusetelilain 7 §:n 1 momentissa säädettyä korkeammaksi, mikäli asiakkaan tai hänen perheensä toimeentulo tai asiakkaan lakisääteinen elatusvelvollisuus todistetusti muutoin vaarantuu tai se on tarpeen muut huollolliset näkökohdat huomioon ottaen.

Palvelusetelin arvon määräytymisessä ja muuttamisesta käytetään samaa ohjeistusta kuin kunnallisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksuissa. Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa käytettävä sisaralennus koskee myös palveluseteliä. Palvelusetelin arvo määrätään toistaiseksi.

Muutoksia palvelusetelin arvoon voidaan tehdä takautuvasti enintään vuoden ajalta. Asiakkaan on toimitettava tarvittavat asiakirjat päätöksentekoa varten. Jos asiakkaan ja palveluntuottajan sopima hinta palvelusta on pienempi kuin palvelusetelin arvo, kunta on velvollinen suorittamaan palveluntuottajalle enintään asiakkaan ja palveluntuottajan sopiman hinnan.

Palvelusetelipalvelu ei oikeuta kotitalousvähennykseen, yksityisen hoidon tukeen, kotihoidontukeen eikä hakemaan mahdollista omavastuuosuutta toimeentulotukena.

7.3 Lapsikohtaisen palvelusetelin arvon tarkastaminen

Palvelusetelin arvoa tarkistetaan palveluntarpeen muuttuessa. Mikäli asiakkaan varhaiskasvatuksen palveluntarve on kokoaikaista varhaiskasvatusta vähäisempi, tehdään palveluntuottajan kanssa sopimuksen vähäisemmästä palveluntarpeesta hoitopäivien ja hoitoaikojen perusteella. Vähäisempi palveluntarve huomioidaan palvelusetelin arvossa ja sen toteutumista seurataan palveluntuottajan toimesta. Palveluntuottajalla on velvollisuus päivittää sopimus asiakkaan kanssa ja ilmoittaa siitä välittömästi kaupungin varhaiskasvatuspalveluihin.

Omapastuuosuutta tarkistetaan myös, mikäli palvelun saajan maksukyky on olennaisesti muuttuessa tai mikäli maksu osoittautunut virheelliseksi. Olennaiseksi muutokseksi katsotaan maksun perusteena olevien perheen bruttotulojen muutos vähintään kymmenellä prosentilla (10 %). Asiakkaalla tulee ilmoittaa muutoksista välittömästi varhaiskasvatustoimistoon. Palvelusetelin arvon korottamisesta / laskemista koskevasta asiasta on tehtävä päätös. Päätös palvelusetelin arvosta tehdään Kuusamon kaupungin varhaiskasvatuksessa.

Perheen tulee ilmoittaa oma-aloitteisesti palvelusetelin omavastuuosuuteen vaikuttavista muutoksista päättäneille viranomaiselle, jos perheen tulot, perhesuhteet (lukumäärä muuttuu sisarusten syntymän tai avo-/avioliiton vuoksi, lapsen huoltajuus muuttuu) tai sovittu palveluntarve muuttuu. Asiakkaan on toimitettava tarvittavat asiakirjat päätöksentekoa varten.

Palvelusetelin arvo muuttuu seuraavasta kuukaudesta lähtien, kun lapsi on täyttänyt kolme vuotta. Lapsen täyttäessä kolme vuotta, perheelle toimitetaan automaattisesti uusi päätös. Perheen omavastuuosuus ei muutu tässä päätöksessä, mikäli tulot eivät muutu.

Viranomainen voi tarkistaa myönnetyn palvelusetelin omavastuuosuuden vuoden takautuvasti, mikäli muutoksista ei ole ilmoitettu tai tiedot perustuvat perheen antamiin virheellisiin tietoihin. Aiheettomasti maksettu palvelusetelin arvo peritään takaisin perheeltä. Vuoden 2021 alusta voimaan tulleen lainsäädäntömuutoksen myötä tulorekisterin tietoja on mahdollista käyttää palvelusetelin arvon ja omavastuuosuuden määrittämiseen.

7.4 Palvelusetelipäätöksestä tiedottaminen ja oikaisuvaatimuksen tekeminen

Päätös tulosidonnaisen palvelusetelin arvosta tai arvon korottamista koskevasta päätöksestä ja päätös toimielimen oikaisuvaatimuksesta toimitetaan asiakkaalle tiedoksi kirjeellä postitse tai sähköisessä muodossa asiakkaan osoittamaan paikkaan. Tiedoksisaannin katsotaan tällöin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun päätös on annettu postin kuljetettavaksi asiakkaan ilmoittamaan osoitteeseen, jollei muuta näytetä. Muilta osin noudatettavasta menettelystä säädetään hallintolaissa.

Tulosidonnaisen palvelusetelin arvoa tai palvelusetelin arvon korottamista koskevaan päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta. Asiakas saa tehdä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista kirjallisen oikaisuvaatimuksen asianomaisen palvelun järjestämisestä vastaavalle Kuusamon kaupungin kasvatus- ja sivistyslautakunnalle. Oikaisuvaatimuksen tekemistä koskevien ohjeiden antamisesta säädetään Hallintolain 46 §:ssä.

Toimielimen oikaisuvaatimuksesta antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

7.5 Lapsen tuki varhaiskasvatuksessa

Kuusamossa lapsen tuen toteutumisen lähtökohtana on laadukas ja suunnitelmallinen varhaiskasvatus kaikille varhaiskasvatuksessa oleville lapsille. Varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti varhaiskasvatuksen henkilöstö vastaa lapsen yksilölliseen tuen tarpeeseen heti tuen tarpeen ilmaannuttua. Lasten yksilöllistä kasvua, oppimista ja hyvinvointia tuetaan arvioimalla ja kehittämällä säännöllisesti

pedagogiikkaa, toimintamenetelmiä ja oppimisympäristöä lasten varhaiskasvatussuunnitelmiin kirjattujen yksilöllisten tavoitteiden mukaisesti.

Varhaiskasvatukseen osallistuvalla lapsella on oikeus saada yleistä, tehostettua tai erityistä tukea siten, kuin varhaiskasvatuslaissa on säädetty (Varhaiskasvatuslaki 15a§). Tuki on jatkuva prosessi ja se järjestetään kiinteänä osana lapsen arkea ja päivittäistä varhaiskasvatustoimintaa. Pedagogisen tuen suunnittelusta, antamisesta ja arvioinnista vastaa tiimin varhaiskasvatuksen opettaja yhteistyössä muun tiimin henkilöstön, lapsen huoltajien ja tarvittaessa varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa.

Kun huoli lapsen tilanteesta herää, yksityinen palveluntuottaja voi kutsua Kuusamon kaupungin varhaiskasvatuksen erityisopettajan havainnointi- ja arviointikäynnille. Käynnistä tulee olla sovittuna etukäteen lapsen huoltajien kanssa. Havainnointi- ja arviointikäynnillä tutustutaan yksikön käytäntöihin ja yleisen tuen toimintatapoihin, lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan sekä siihen kirjattuihin tavoitteisiin ja tukitoimiin.

Kehityksen ja oppimisen tuen portailta yleisestä tuesta erityiseen tukeen edetään Kuusamon kaupungin varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. Lapsella on oikeus saada tukea sopivalla tuen tasolla heti, kun tuen tarve on havaittu. Varhaiskasvatuksen opettaja arvioi lapsen tuen toteutumista ja sen riittävyttä yhteistyössä huoltajan kanssa. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja osallistuu tarvittaessa tuen arviointiin. Kolmitasoisien tuen mukaiset hallintopäätökset tekee varhaiskasvatuksen vastaava viranomaisen varhaiskasvatuksen erityisopettajan valmistelun pohjalta. Ennen päätöksen tekemistä huoltajaa tai muuta laillista edustajaa on kuultava. Hallintopäätöksiin liitetään valitusosoitus, jonka avulla huoltajat voivat anoa muutosta päätökseen.

Yksityinen palveluntuottaja toteuttaa omassa toiminnassaan Kuusamon kaupungin varhaiskasvatussuunnitelman lapsen kehityksen ja oppimisen linjauksia. Yksityisellä palveluntuottajalla on vastuu lapsen tuen toteuttamisesta varhaiskasvatuksen arjessa ja yhteistyöstä kaupungin varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa. Kuusamossa kaupungin varhaiskasvatuksen erityisopettajan palvelua tarjotaan yksityiselle palveluntuottajalle maksuttomasti yhteensä kolme käyntikertaa toimintakauden aikana. Käynneillä arvioidaan lapsen yksilöllisen tuen tarvetta, suunnitellaan tavoitteita ja tukitoimia sekä arvioidaan lapsen edistymistä hänelle laadituissa tavoitteissa.

Mikäli lapselle on määritelty tehostetun tai erityisen tuen tarve, voidaan hänelle myöntää korotettu palveluseteli. Korotettua palveluseteliä on mahdollista saada sen kuukauden alusta, jolloin päätös tehostetusta tai erityisestä tuesta on tehty. Päätöksen korotetusta palvelusetelistä tekee kunnan varhaiskasvatuspalveluista vastaava johtaja.

Korotettua palveluseteliä maksetaan siihen saakka, kun lapsen tuen taso pysyy samana. Oikeutta korotettuun palveluseteliin tarkistetaan, jos lapsen tuen tarpeessa tai lapsen tarvitsemisissä tukitoimissa tapahtuu olennaisia muutoksia. Korotetun palvelusetelin voimassaoloaika päättyy sen kuun loppuun, jolloin päätös tehostetun tai erityisen tuen päättymisestä on tehty. Kesälomakauden osalta oikeutta korotettuun palveluseteliin tarkistetaan erikseen. Korotettua palveluseteliä maksetaan enintään 11 kuukaudelta vuodessa.

Kuusamon kaupunki pidättää oikeuden Kuusamon kaupungin varhaiserityiskasvatuspalveluiden hinnoittelussa. Kuusamon kaupungin Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää hinnoittelusta ja päätöksistä tiedotetaan yksityistä palveluntuottajaa.

Palvelusetelin korotus voidaan keskeyttää ja tarvittaessa periä takaisin palveluntuottajalta, jos lapsen yhtäjaksoinen poissaolo on jatkunut muusta kuin huoltajan vuosiloman takia yli 30 päivää.

7.6 Palvelusetelin maksaminen palveluntuottajalle

Palvelutuote, päiväkirjojen kirjaukset, ilmoitetut läsnäolot ja palvelusetelin arvo sekä voimassaolo muodostavat maksatusperusteen, jonka perusteella yksityiselle palveluntuottajalle maksetaan korvausta tuotetusta palvelusta Kuusamon kaupungin toimesta.

Palveluntuottaja pitää päiväkirjaa lasten läsnä- ja poissaoloista. Yksiköt tallentavat lasten ja henkilökunnan läsnä- ja poissaolotiedot kunnan määrittämään asiakastietojärjestelmään päivittäin ajantasaisesti. Merkinnot ovat yhteisesti sovittuja kunnan kanssa. Päiväkirjan tallentamisesta vastaa toimintayksikön

vastuuhenkilö. Ilmoitetut tiedot ja palvelusetelin voimassaolo muodostavat perusteen, jonka mukaisesti kunta maksaa palvelusetelit.

Kuusamon kaupunki maksaa palvelusetelit kerran kuukaudessa suoramaksuna palveluntuottajan osoittamalle tilille. Eräpäivä on seuraavan kuukauden 5.päivä. Mikäli eräpäivä sattuu arkipyhään tai viikonloppuun, lasku lähtee maksuun eräpäiväsäädösten mukaisesti seuraavana arkipäivänä. Suorituksen muutoin viivästyessä kaupunki maksaa sille voimassa olevan korkolain mukaista viivästyskorkoa.

Lapsen aloittaessa tai lopettaessa varhaiskasvatuksen kesken kuukauden, Kuusamon kaupunki maksaa palvelusetelikorvausta kalenteripäivien mukaisesti. Palvelusetelin arvon jakajana käytetään kuukauden kalenteripäivien määrää. Ensimmäisen ja viimeinen varhaiskasvatuspäivä on aina arkipäivä ja samalla ensimmäinen tai viimeinen laskutuspäivä. Kaupunki maksaa palveluntuottajalle vain myönnetyn palvelusetelin mukaisesti käytetystä palvelusta.

Palvelusetelin voimassaolo päättyy, kun perheen ja palveluntuottajan välinen palvelusopimus sanotaan perheen toimesta sähköisesti tai kirjallisesti irti tai viimeistään silloin, kun lapsi siirtyy esiopetuksen piiriin. Setelin maksatus palveluntuottajalle päättyy viimeiseen todelliseen läsnäolopäivään.

Tietojen oikeellisuudesta on aina vastuussa toimintayksikön vastuuhenkilö / esimies. Palveluntuottajalla on velvollisuus ilmoittaa kunnalle lasten sijoitus- ja läsnäolotiedot ajantasaisina ja oikeina asiakastietojärjestelmässä. Mikäli palveluntuottaja ei näin toimi, on kunnalla oikeus ja velvollisuus puuttua palveluntuottajan tekemättömään työhön. Sanktio riippuu laiminlyönnin laajuudesta, toistuvuudesta ja laiminlyönnin vakavuudesta.

8 Palveluntuottajan velvoitteet

8.1 Yleiset edellytykset

Palveluseteliyrittäjänä toimimisen edellytyksenä on, että yrittäjä noudattaa hyviä, yleisesti hyväksytyjä palvelukäytäntöjä. Tämä tarkoittaa luotettavaa, hyvien tapojen mukaista ammattimaista toimintaa ja alaa koskevan lainsäädännön noudattamista.

Varhaiskasvatuksen palvelusetelituottajan tulee tehdä ilmoitus toiminnasta hyvissä ajoin ennen sen aloittamista tai ennen toiminnan olennaista muuttamista aluehallintoviraston ohjeiden mukaisesti kunnan valvovalle viranomaiselle. Lomakkeet löytyvät www.avi.fi ja www.suomi.fi

- ilmoitus yksityisen varhaiskasvatuspalvelujen tuottamisesta tai muutoksesta
- ilmoitus varhaiskasvatuspalvelujen vastuuhenkilön vaihtumisesta
- ilmoitus yksityisten varhaiskasvatuspalveluiden lopettamisesta

Yksityisen varhaiskasvatuspalveluntuottajan on sitouduttava täyttämään palvelusetelilain mukaiset yleiset ehdot sekä varhaiskasvatuslain ja asetuksen edellytykset. Lisäksi palveluntuottajan on sitouduttava noudattamaan muun toimintaa ohjaavan lainsäädännön edellytyksiä sen mukaan, kun ne koskevat kyseessä olevaa palvelua.

Palveluntuottaja vahvistaa edellytysten täyttymisen hakumenettelyn hakemuslomakkeilla ja todentaa asiakirjat viranomaisten tarkastuskäynneillä.

Edellytykset palvelusetelituottajaksi:

- a. Palveluntuottajan toiminta täyttää varhaiskasvatuksesta annetun lain mukaiset vaatimukset
- b. Palveluntuottajan toiminta täyttää sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain 5§ mukaiset vaatimukset
- c. Palveluntuottaja täyttää varhaiskasvatuslain mukaiset yksityistä palveluntuottajaa koskevat vaatimukset
- d. Palveluntuottaja on huolehtinut lakisääteisistä työnantajan sosiaalivakuutusmaksuista, TYEL-vakuutuksesta ja työnantajan velvoitteista ja sitoutuu pyydettyä esittämään

tästä selvityksen. Palveluntuottajalla on velvollisuus antaa sekä julkiset että salassa pidettävät tiedot. (Varhaiskasvatustalaki 42§)

- e. Palveluntuottajan toiminta täyttää julkisista hankinnoista ja käyttöoimimuksista 1397/2016 annetun lain vaatimukset. Palveluntuottaja ei saa kunnan antamaa tukea tai muuta julkista tukea palvelusetelillä tuotettaviin palveluihin.
- f. Palveluntuottaja vastaa myös alihankkijoidensa toiminnasta. Pyydetessä palveluntuottajan on toimitettava asiakirjat edellä mainituista palvelun laatuun vaikuttavista seikoista.

8.2 Muut yleiset ehdot

Palvelujen tuottaja sitoutuu kohdassa 8.1. esitetyn lisäksi täyttämään jatkuvasti Kuusamon kaupungin erikseen asettamat asiakkaiden tai asiakasryhmien tarpeisiin, palvelujen määrään, laatuun tai kunnan olosuhteisiin liittyvät taikka muut vastaavat vaatimukset.

Palveluntuottajan on tuotettava vähintään samantasoinen varhaiskasvatuspalvelu kuin Kuusamon kaupungin kunnallisessa varhaiskasvatuksessa on noudattaen voimassa olevaa lainsäädäntöä ja paikallista varhaiskasvatussuunnitelmaa. Palveluntuottaja laatii ryhmäkohtaiset varhaiskasvatussuunnitelmat ja määrittelee omat yksikkökohtaiset laadulliset ja toiminnalliset painopisteet. Kuusamon kaupunki hyväksyy suunnitelmat ja painopisteet. Käytännössä Kuusamon kaupunki hyväksyy palvelutason siinä vaiheessa, kun se valitsee tietyn palveluntuottajan mukaan palvelusetelijärjestelmään.

Kuusamon kaupunki voi neuvotella yksittäisen palveluntuottajan kanssa mahdollisista lisäpalveluista tai erityisistä palveluista. Näistä erillisistä vaatimuksista käydään tarvittaessa neuvottelu palveluntuottajan kanssa. Kunta voi esittää, että palveluntuottaja ylittää tietyt minimiedellytykset esimerkiksi resurssiensa puolesta, mutta tällaista ehtoa ei saa muotoilla tiettyä palveluntuottajaa suosivaan ja toisia syrjivään muotoon. Edellä mainittu syy erillisistä vaatimuksista ja neuvotteluista voi olla esim. alueella tapahtuva muutos asiakaskunnassa ja heidän palvelujen tarpeessaan. Tämän säännöksen tarkoituksena on antaa kunnalle joustavat mahdollisuudet huomioida esimerkiksi tietyn asiakasryhmän erityistarpeet tai palvelun tuottamisen sesonkiluonteisuus.

Palveluntuottaja sitoutuu täyttämään erityisesti seuraavat ehdot:

- 1) Palveluntuottajan on noudatettava kaikkia palveluntuottajaa ja sen toimintaa koskevaa lainsäädäntöä ja viranomaismääräyksiä ja ohjeita.
- 2) Palveluntuottaja sitoutuu toimittamaan vuosittain Kuusamon kaupungille toimintavuosi-ilmoituksen ja Yksityisen varhaiskasvatuksen ohjauksen, neuvonnan ja valvonnan suunnitelman mukaiset asiakirjat määräaikaan mennessä.
- 3) Palveluntuottajan toimitilojen on jatkuvasti täytettävä turvallisuus- ja esteettömyysmääräykset niin, että yksikössä huolehditaan lasten turvallisuudesta lain ja viranomaisten määräysten mukaisesti ja täytettävä lain edellyttämät palveluntuottajalle asetetut hyväksymisedellytykset.
- 4) Palveluntuottajalla on oltava kotisivut, joilta käy ilmi toimitilojen osoitetiedot sekä tarjottavien palvelujen voimassa olevat hintatiedot. Tarjottavien palvelujen hintatiedot tulee toimittaa asiakkaalle hänen pyynnöstään myös kirjallisena. Mahdollisille lisämaksuille tulee olla kirjalliset perustelut. Tarkistetut palvelujen hinnat ja lisämaksujen kirjalliset perustelut tulee toimittaa vuosittain syyskuun loppuun mennessä valvonnasta vastaavalle viranhaltijalle.
- 5) Palveluntuottaja sitoutuu huolehtimaan siitä, että palveluntuottaja tai sen johto-, edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävä henkilö ei ole syyllistynyt rikosrekisteristä ilmenevällä lainvoimaisella tuomiolla laissa julkisista hankinnoista 53§:ssä mainittuun rikokseen tai tekoon tai laiminlyöntiin, jonka perusteella palveluntuottaja sanotun lain 54§:n nojalla hankintayksikön päätöksellä voidaan sulkea tarjouskilpailun ulkopuolelle.
- 6) Palveluntuottajan on nimettävä toimintayksikön toiminnasta vastaava kelpoisuusehdot (varhaiskasvatustalaki 31 §) täyttävä henkilö. Riittävä johtamistaito edellyttää joko tutkintoon sisältyvää tai sen lisäksi suoritettua johtamiskoulutusta tai käytännön kokemuksen kautta

hankittua johtamistaitoa. Palveluntuottajan tai hänen varahenkilönsä tulee olla tavoitettavissa puhelimitse tai sähköpostilla ilmoittaminaan aukioloaikoina.

- 7) Palveluntuottaja sitoutuu toimimaan Kuusamon kaupungin toimintamallien mukaisesti osallistumalla palvelujärjestelmän kehittämistyöhön muun muassa siten, että asiakastytyväisyyskyselyn tulokset vastaavat kaupungin omille yksiköille asetettuja tavoitteita. Palveluntuottaja sitoutuu osallistumaan Kuusamon kaupungin asiakastytyväisyyskyselyihin.
- 8) Palveluntuottaja toimittaa kopion asiakkaan ja palveluntuottajan välisestä palvelusopimuksesta Kuusamon kaupungille varhaiskasvatuspalveluille välittömästi sen tehtyään.
- 9) Palveluntuottajan tulee informoida kuntaa säännöllisesti tarjoamiensa palvelujen laadun valvonnasta sekä palvelujen osalta asiakasturvallisuudesta. Kuusamon kaupunkia tulee erityisesti informoida asiakkaiden tekemistä reklamaatioista, reklamaatioihin johtaneista syistä ja niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä.
- 10) Palveluntuottaja laatii palvelusetelijärjestelmässä asiakasasiakirjat palvelutapahtuman yhteydessä. Palveluntuottajan tulee noudattaa huolellisuutta tietojen käsittelyssä ja huolehtia siitä, että salassa pidettäviä tietoja käsitellään oikein. Palveluntuottajan tulee käsitellä asiakirjoja siten kuin henkilötietolaissa (523/1999), laissa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä (159/2007) sekä muussa sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännössä säädetään. Kuusamon kaupunki on palvelusetelillä järjestettävässä palvelussa syntyvien manuaalisten ja sähköisten asiakasasiakirjojen tietosuojalaissa (1050/2018) tarkoitettu rekisterinpitäjä. Asiakasrekisteri ylläpidetään Kuusamon kaupungin varhaiskasvatuksen asiakasrekisterijärjestelmän avulla. Palveluntuottaja luo ja säilyttää asiakastietonsa omassa yksikössään ja luovuttaa tarvittavat alkuperäiset asiakirjat asiakkaalle hoitosuhteen päätyttyä. Palveluntuottaja säilyttää arkistoitavat asiakirjat kuten henkilötietolaissa (523/1999) ja laissa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä (159/2007) sekä muussa sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännössä säädetään. Asiakkaalla on henkilötietolain mukainen oikeus omien asiakastietojensa tarkistamiseen ja hän voi erillisellä hakemuksella pyytää tietonsa nähtäväksi. Kuusamon kaupunki vastaa syntyneiden asiakastietojen arkistoinnista palvelun päätyttyä.
- 11) Palveluntuottajan tulee asiakirjoja käsitellessään noudattaa, mitä kunnan asiakirjojen käsittelystä säädetään (laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999). Asiakirjojen luovuttamista ja salassapitoa koskevia julkisuuslain säädöksiä sovelletaan asiakirjoihin silloinkin, kun ne ovat palvelun tuottajan hallussa. Asiakirjojen käsittelyä säätelee myös laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (159/2007). Palveluntuottaja huomioi asiakirjojen käsittelyssä ja säilyttämisessä, mitä tietosuoja-asetuksessa ja -laissa sekä varhaiskasvatuslaissa säädetään.
- 12) Palveluntuottajan markkinoinnin on oltava asiallista, luotettavaa ja hyvän tavan mukaista. Markkinoinnilla ei tule luoda tarpeetonta sosiaalipalvelujen kysyntää. Hinnoista ilmoittamisen tulee tapahtua vertailukelpoisella tavalla siten, että palveluseteliä käyttävä asiakas voi vaivatta päätellä palvelun kokonaishinnan ja sen osuuden, joka jää hänen maksettavakseen. Hinnoissa on selvittävä myös hintojen voimassaolo ja maksu kesäajan varhaiskasvatuksesta.
- 13) Hyväksytyllä palveluntuottajalla on osoitettava varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaiset kelpoisuusehdot täyttävä henkilöstö. Edelleen tuottajan on nimettävä toimintayksikön toiminnasta vastaava kelpoisuusehdot täyttävä henkilö.
- 14) Palveluntuottaja vastaa toimintayksikkönsä tukipalveluiden laadusta ja myös alihankkijoidensa toiminnasta. Mahdollisia alihankkijoita on tuottajan asetettava samat toiminnalliset vaatimukset kuin järjestäjä on asettanut varsinaiselle palveluntuottajalle. Palvelusetelituottaja vastaa alihankkijan aiheuttamista vahingoista asiakkaalle sekä kunnalle. Pyydettyessä palveluntuottajan on toimitettava asiakirjat edellä mainituista palvelun laatuun vaikuttavista seikoista.
- 15) Yksityisen sosiaalipalvelulain (922/2011) vaatima omavalvontasuunnitelma on laadittava viimeistään 6 kk toiminnan aloittamisesta.
- 16) Tietoturvapoikkeamista ilmoitetaan Kuusamon kaupungin käytäntöjen mukaisesti

8.3 Palveluntuottajan henkilökunnan pätevyysvaatimukset ja mitoitus

Varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaan varhaiskasvatusryhmät tulee muodostaa ja tilojen suunnittelu ja käyttö järjestää siten, että varhaiskasvatukselle säädetyt tavoitteet voidaan saavuttaa. Päiväkodissa tulee kasvatusta-, opetus- ja hoitotehtävissä olla varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrään, heidän ikäänsä ja varhaiskasvatuksessa päivittäin viettämäänsä aikaan suhteutettuna riittävä määrä henkilöitä, joilla on varhaiskasvatuslaissa säädetty varhaiskasvatuksen opettajan, sosionomin tai lastenhoitajan ammatillinen kelpoisuus. Mitoituksesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksessa. Asetuksessa voidaan säätää suhdeluvut erikseen vähintään kolme vuotta täyttäneille ja alle kolmivuotiaille lapsille sekä suhdeluvut erikseen enintään viisi tuntia päivässä varhaiskasvatuksessa oleville ja enemmän kuin viisi tuntia päivässä järjestettävissä varhaiskasvatuksessa oleville kolme vuotta täyttäneille lapsille.

Jos päiväkodissa on yksi tai useampi vammaisen tai 15 a §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitetun tuen tarpeessa oleva lapsi, on tämä otettava huomioon lasten taikka 1 momentissa tarkoitettujen henkilöiden lukumäärässä, jollei päiväkodissa ole tällaista lasta varten avustajaa. Avustajaa ei lueta 1 momentissa tarkoitettuun mitoitukseen. ([16.12.2021/1183](#))

Päiväkodin yhdessä ryhmässä saa olla yhtä aikaa läsnä enintään kolmea varhaiskasvatuksen tehtävissä olevaa 1 momentissa tarkoitettua henkilöä vastaava määrä lapsia.

Päiväkodissa voidaan poiketa varhaiskasvatuslain 35 §:ssä tarkoitetuista suhdeluvuista, jos lasten keskimääräiset varhaiskasvatuspäivät ovat jatkuvasti huomattavasti vähäisemmät kuin toimintapäivät. Poikkeaminen voi tapahtua siten, ettei lapsia ole muutoin kuin lyhytaikaisesti yhtäaikaisesti päiväkodissa enempää kuin suhdeluku edellyttää.

Lisäksi 35 §:ssä tarkoitetuista suhdeluvuista voidaan poiketa tilapäisesti ja lyhytaikaisesti laajennettaessa lapsen varhaiskasvatusaikaa 17 §:n 4 momentissa tarkoitettulla tavalla.

Poikkeaminen 35 §:ssä tarkoitettusta suhdeluvusta ei ole sallittua henkilöstön poissaoloista johtuvista syistä. ([4.6.2021/453](#))

Päiväkodissa kasvatusta-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivasta 35 §:ssä tarkoitettusta henkilöstöstä vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus, josta vähintään puolella varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Muilla tulee olla vähintään varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuus.

Varhaiskasvatuksen järjestäjän ja tuottajan on huolehdittava siitä, että varhaiskasvatuksen henkilöstö osallistuu riittävästi ammattitaitoa ylläpitävään ja kehittävään täydennyskoulutukseen. Täydennyskoulutuksen toteutumista ja vaikuttavuutta on seurattava ja arvioitava.

Palveluntuottaja vastaa toimintayksikössään siitä, että lapsiryhmien lapsimäärä on varhaiskasvatuslain ja -asetuksen mukainen.

Yksikön vastuhenkilöllä tulee olla varhaiskasvatuslain 31 §:n mukainen kelpoisuus sekä riittävä johtamistaito.

8.4 Päiväkodin henkilöstön mitoituksesta poikkeaminen ja ilmoitusvelvollisuus

Laadukas varhaiskasvatus tukee lapsen kehitystä, oppimista ja hyvinvointia, edistää koulutuksellista tasa-arvoa sekä ehkäisee syrjäytymistä. Pienten lasten hyvinvoinnin toteutumisen kannalta on olennaista, että varhaiskasvatus toteutuu varhaiskasvatuslain edellyttämällä tavalla ja, että mahdollisiin epäkohtiin puututaan.

Henkilöstön määrää päiväkodeissa säännellään lasten ja henkilöstön välisellä suhdeluvulla. Varhaiskasvatuslain 36 § mukaisesti henkilöstön mitoituksesta poikkeaminen 35 §:ssä tarkoitettusta suhdeluvusta ei ole sallittua henkilöstön poissaoloista johtuvista syistä.

Varhaiskasvatushenkilöstöön kuuluvan on toimittava siten, että lapsen varhaiskasvatusta toteutetaan laissa edellyttämällä tavalla. Henkilön on ilmoitettava viipymättä varhaiskasvatuksen toimipaikan toiminnasta vastaavalle henkilölle, jos hän tehtävässään huomaa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan lapsen varhaiskasvatuksen toteuttamisessa. Ilmoitus tulee tehdä kirjallisesti. Ilmoituksen vastaanottaneen henkilön on ilmoitettava asiasta varhaiskasvatuksen johtavalle viranhaltijalle. Ilmoitus tehdään salassapitosäännösten estämättä, jos se on välttämätöntä ilmoitusvelvollisuuden täyttämiseksi.

Varhaiskasvatuksen järjestäjän ja palveluntuottajan on tiedotettava henkilöstölleen ilmoitusvelvollisuudesta ja sen käyttöön liittyvistä asioista. Ilmoitusvelvollisuuden toteuttamista koskevat menettelyohjeet on laadittava kirjallisena ja pidettävä julkisesti nähtävillä. Ilmoituksen tehneeseen henkilöön ei saa kohdistaa kielteisiä vastatoimia ilmoituksen seurauksena.

Ilmoituksen vastaanottaneen varhaiskasvatuksen toimipaikan toiminnasta vastaavan henkilön tulee ilman aiheetonta viivytystä käynnistää tarvittavat toimet epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan poistamiseksi.

Jos epäkohtaa tai ilmeisen epäkohdan uhkaa ei pystytä itsenäisesti poistamaan varhaiskasvatuksen toimipaikassa, on varhaiskasvatuksen johtavan viranhaltijan annettava asiassa tarpeellista ohjausta ja neuvontaa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan poistamiseksi. Varhaiskasvatuksen johtavan viranhaltijan on ilmoitettava asiasta edelleen aluehallintovirastolle tai Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle, jos epäkohtaa tai ilmeisen epäkohdan uhkaa ei 1 ja 2 momentissa mainituista toimenpiteistä huolimatta poisteta.

Ilmoituksen tehneellä henkilöllä on kohtuullisen ajan kuluessa oikeus saada tietää mihin toimenpiteisiin ilmoituksen johdosta on ryhdytty. Jos varhaiskasvatustoimintaa epäkohdan tai ilmeisen epäkohdan uhan poistamiseksi muutetaan ja muutoksella on erityistä merkitystä lapsen kasvun ja kehityksen kannalta, on toiminnan muutoksesta ilmoitettava muutoksen kohteena olevan lapsen vanhemmalle tai muulle huoltajalle.

8.5 Henkilötietojen käsittely

Kuusamon kaupunki on palvelusetelillä järjestettävässä palvelussa syntyvien asiakirjojen tietosuojasetuksessa tarkoitettu rekisterinpitäjä. Palveluntuottajan tulee asiakirjoja käsitellessään noudattaa, mitä kunnan asiakirjojen käsittelystä säädetään. Palvelusetelillä palvelua järjestettäessä ja toteutettaessa syntyvät asiakirjat ovat viranomaisen asiakirjoja. Asiakasrekisteriä ylläpidetään Kuusamon kaupungin varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmän avulla.

Vaikka palveluntuottaja laatii asiakirjat palvelutapahtuman yhteydessä, vastaa Kuusamon kaupunki rekisterinpitäjänä viime kädessä niiden käsittelystä. Palvelujen järjestämisen ja toteuttamisen kannalta olennaiset tiedot on tallennettava viimeistään palvelutapahtuman päättyessä aina kaupungin omaan asiakasrekisteriin.

Palveluntuottajan ja Kuusamon kaupungin tulee myös varmistaa, että palvelujen järjestämisen ja toteuttamisen kannalta tarpeelliset tiedot siirtyvät osapuolelta toiselle palvelutapahtuman eri vaiheissa. Tämä mahdollistaa sen, että jokaisen asiakkaan asiakirjat muodostavat hoidon, kasvatuksen ja opetuksen kannalta välttämättömän jatkuvan kokonaisuuden, joihin tulee asiakkuutta koskevat ratkaisut perustaa.

Jos palveluntuottaja laatii toiminnassaan asiakirjoja manuaalisesti, kunnan tulee huolehtia mahdollisuuksien mukaan, että palveluseteliä käytettäessä kyseiset asiakirjat viedään sähköiseen järjestelmään vastaavasti kuin kunnan itsensä tuottamissa palveluissa.

Palveluntuottajan tulee käsitellä tietoja/asiakirjoja siten kuin tietosuojasetuksessa ja -laissa sekä varhaiskasvatuksessa säädetään ja noudattaa huolellisuutta tietojen käsittelystä ja huolehtia siitä, että salassa pidettäviä tietoja käsitellään oikein. Asiakirjoja käsitellessä tulee noudattaa, mitä kunnan asiakirjojen käsittelystä säädetään laissa viranomaisen toiminnan julkisuudesta. Asiakirjojen luovuttamista ja salassapitoa koskevia julkisuuslain säädöksiä sovelletaan asiakirjoihin silloinkin, kun ne ovat palveluntuottajan hallussa.

Palveluntuottajan tulee manuaalisesti luodut asiakirjat säilyttää turvallisessa paikassa, johon on pääsy vain luvan omaavilla ja sähköiset asiakirjat asianmukaisesti suojattuina. Asiakirjoista ei saa antaa kopiota eikä luovuttaa niissä olevia tietoja ulkopuolisille ilman asianomaisen lupaa. Palveluntuottajan tulee arkistoida

asiakirjat yksikköön Kuusamon kaupungin arkistointiohjeistuksen mukaisesti ja luovuttaa muut alkuperäiset asiakirjat asiakkaalle asiakassuhteen päätyttyä. Yksikön lopettaessa toimintansa arkistoitavat asiakkaita koskevat asiakirjat toimitetaan Kuusamon kaupungin varhaiskasvatukseen arkistointiohjeistuksen mukaisesti seulottuina ja järjesteltyinä mappeihin.

8.6 Tietojärjestelmät

Kuusamon kaupunki edellyttää, että käytössä olevissa tietojärjestelmissä on ajantasaiset ja oikeat tiedot palveluntuottajasta ja tuotetusta palvelusta sekä asiakkaista, jotta tuotetusta palvelusta voidaan maksaa korvaus palveluntuottajalle.

Palveluntuottajan on pystyttävä käsittelemään palveluseteliin liittyviä sähköisiä dokumentteja. Palveluntuottajalla tulee olla käytössään internet-yhteydet. Palveluntuottaja sitoutuu käyttämään Kuusamon kaupungin varhaiskasvatukseen tietojärjestelmää. Kaupunki vastaa osaltaan asiakastietojärjestelmän ylläpidosta, siitä muodostuvasta asiakasrekisteristä ja asiakastietojärjestelmän kustannuksista. Kaupunki perii erikseen sovittavan käyttömaksun.

Wilma

Kuusamon kaupungilla on käytössä Wilma Varhaiskasvatusjärjestelmä. Kuusamon kaupungissa asuva tai kaupunkiin muuttava perhe voi Wilman kautta

- Hakea lapselle paikkaa varhaiskasvatuksesta
- Tehdä varhaiskasvatukseen palvelusetelihakemuksen
- Ottaa varhaiskasvatuspaikan vastaan
- Ilmoittaa tulotietoja
- Tarkastella lapselle tehtyjä päätöksiä - Hakea muutosta lapsen varhaiskasvatukseen sekä irtisanoa varhaiskasvatuspaikan
- Varata lapselle hoitoaikoja
- Tarkastella lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaa ja muita lapselle tehtyjä asiakirjoja
- Vastata varhaiskasvatukseen järjestämistä koskeviin kyselyihin
- Ilmoittautua esiopetukseen ja perusopetukseen sekä tehdä muita hakemuksia
- Viestiä varhaiskasvatukseen henkilökunnan kanssa

Tietojärjestelmään on mm. tallennettu varhaiskasvatukseen asiakkaana olevien ja siihen hakevien lasten sekä heidän huoltajiensa nimet, yhteystiedot sekä henkilötunnukset.

VARDA- Varhaiskasvatukseen tietovaranto

Varhaiskasvatukseen tietovaranto (Varda) kokoaa varhaiskasvatukseen kansallisessa suunnittelu- ja ohjaustyössä tarvittavat tiedot yhteen paikkaan. Tietoja hyödynnetään mm. viranomaisten toiminnassa. Vardan ylläpidosta vastaa Opetushallitus ja ohjauksesta opetus- ja kulttuuriministeriö. Tietojen tallentamisesta Vardaan määrätään varhaiskasvatuslaissa (540/2018).

Varhaiskasvatuslain mukaan yksityinen varhaiskasvatukseen palveluntuottaja vastaa osaltaan vaadittavien tietojen tallentamisesta varhaiskasvatukseen tietovaranto Vardaan. Kunnan varhaiskasvatuspalvelut ohjaa, tukee ja auttaa varhaiskasvatuksessa olevien tarpeellisten tietojen siirtämisessä.

8.7 Omavalvontasuunnitelma

Varhaiskasvatuslain (48§) mukaan yksityisen palveluntuottajan on laadittava omavalvontasuunnitelma varhaiskasvatoiminnan asianmukaisuuden varmistamiseksi. Yksityisen palveluntuottajan on pidettävä omavalvontasuunnitelma julkisesti nähtävänä ja seurattava sen toteutumista.

Omavalvontasuunnitelmalla tarkoitetaan palvelujen laadun ja asiakasturvallisuuden varmistamiseksi ja parantamiseksi suunniteltujen työtapojen kuvausta ja siinä käytettäviä asiakirjoja. Omavalvontasuunnitelma laaditaan toimintayksikkö- ja palvelukohtaisesti. Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja

valvontavirasto voi antaa määräyksiä omavalvontasuunnitelman sisällöstä, laadimisesta ja seurannasta (922/2011).

omavalvonnalla tarkoitetaan palveluntuottajan omatoimista laadun varmistamista siten, että toiminnassa toteutuvat lainsäädännön ja valvontaohjelmien edellyttämät sekä palveluntuottajan itse omalle toiminnalleen asettamat laatuvaatimukset, joissa on otettu huomioon palvelun laadusta annetut suositukset. Omavalvonnan avulla voidaan kehittää ja seurata palvelujen laatua päivittäisessä työssä. Omavalvonta perustuu yksikössä toteutettavaan riskienhallintaan, jossa palveluprosesseja arvioidaan laadun ja asiakasturvallisuuden näkökulmasta. tarkoituksena on ennaltaehkäistä riskien toteutuminen ja reagoida havaittuihin kriittisiin työvaiheisiin ja kehittämistä vaativiin asioihin suunnitelmallisesti ja nopeasti. omavalvonta on osa toimintayksikössä tai toiminnassa toteutettavaa laadunhallintaa.

Uuden palveluntuottajan on laadittava omavalvontasuunnitelma kuuden (6) kuukauden kuluessa toiminnan aloittamisesta. Omavalvontasuunnitelman teossa voi käyttää esimerkiksi Valviran pohjaa. Omavalvontasuunnitelmaan kirjataan myös alihankintana ostetut palvelut ja niiden tuottajat. Omavalvontasuunnitelmassa on oltava myös kuvaus menettelystä, jolla varmistetaan, että alihankintana tuotetut palvelut vastaavat niille asetettuja laatu- ja asiakasturvallisuusvaatimuksia.

9 Palvelutoiminnan ohjaus, neuvonta ja valvonta

Kunta ja palveluntuottaja asettavat nimeltä tai asemaltaan henkilön tai henkilöt, jotka toimivat yhteyshenkilöinä ja vastuuhenkilöinä sitoumuksen toteuttamisessa ja ilmoitusten vastaanottajina. Kuusamon kaupungin vastuuhenkilönä ja valvontaviranomaisena toimii varhaiskasvatuspalveluista vastaava johtaja. Valvontaan liittyvien periaatteiden ja linjauksien ohjaavana käsikirjana on aluehallintoviraston julkaisu Yksityisen varhaiskasvatuksen valvonnan käsikirja- Käsikirja kunnan valvontaviranomaisille.

Valvontaviranomainen toteuttaa valvontaa ensisijaisesti antamalla palvelun toteuttamisessa tarpeellista ohjausta ja neuvontaa palveluntuottajalle sekä seuraa toiminnan kehitystä yhteistyössä palveluntuottajan kanssa. Valvontaviranomaisen voi tarkastaa palveluntuottajan toiminnan sekä toiminnan järjestämisessä käytettävät tilat silloin, kun tarkastuksen tekemiseen on perusteltu syy. Kuusamon kaupunki on oikeus sanktioida palveluntuottajaa sääntökirjan noudattamatta jättämisestä. Kuusamon kaupungin käytännöt on kirjattu Yksityisen varhaiskasvatuksen ohjauksen, neuvonnan ja valvonnan suunnitelmaan.

Palveluntuottaja on velvollinen ylläpitämään ajan tasalla seuraavat asiat:

- varhaiskasvatuksen pedagoginen vuosisuunnitelma/toimintasuunnitelma
- omavalvontasuunnitelma
- pelastus- ja turvallisuussuunnitelma
- lääkehoitosuunnitelma, mikäli yksikkö käyttää muuta kuin Kuusamon kaupungin suunnitelmaa
- kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen suunnitelma
- täydennyskoulutussuunnitelma
- henkilöstöluettelo
- yksikön omien asiakastytyväisyys kyselyiden tulokset
- vuosittain (31.12.) hankittu veroviranomaisen todistus verojen ja sosiaaliturvamaksujen maksamisesta tai selvitys viranomaisen hyväksymästä maksusuunnitelmasta

Sähköisessä toiminnanohjausjärjestelmässä

- päiväkirja ajantasaisesti täytettynä ja aina kuukauden viimeiseen päivään mennessä tarkastettuna
- päiväkirjaan tulee olla merkittynä ryhmäkohtaisesti sekä lapset että henkilöstö

Valvontakäynneillä vähintään kerran vuodessa tarkistetaan edellä mainitut asiakirjat ja niiden toteutuminen sekä

- Henkilöstön kelpoisuus
- Tilat ja toimintavälineet
- Asiakastyö (tiedottaminen, sopimuksien tekeminen)

Asiakkaan käyttäessä palveluseteliä Kuusamon kaupunki ei ole sopimussuhteessa varhaiskasvatuspalveluja tuottavaan yksityiseen palveluntuottajaan, mutta palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan tämän sääntökirjan ehtoja.

10 Kuusamon kaupungin veloitteet ja oikeudet

Kuusamon kaupungin varhaiskasvatuspalveluiden yhteyshenkilönä toimii varhaiskasvatuspalveluista vastaava johtaja vastaa sääntökirjan sisällöstä ja omalta osaltaan sitoumusten toteuttamisesta.

Kuusamon kaupunki valitsee palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat palveluntuottajat palvelusetelilain edellyttämällä tavalla. Kuusamon kaupungin tulee ottaa palveluntuottajan valintaa koskeva asia käsittelyyn yhden (1) kuukauden kuluessa palveluntuottajan ilmoittautumisesta ja tehtävä päätös palveluntuottajan hyväksymisestä tai hylkäämisestä kolmen (3) kuukauden kuluessa ilmoittautumisesta. Uusista palveluseteliryttäjistä tehdään viranhaltijapäätös, jossa määritellään varhaiskasvatusyksikön rakenteellinen paikkaluku. Mahdolliset muutokset paikkaluvuissa edellyttävät kaupungin kanssa uutta neuvottelua ja uutta päätöstä.

Kunnan on pidettävä luetteloa hyväksymistään palveluntuottajista. Tiedot palveluntuottajista, näiden tuottamista palveluista ja niiden hinnoista tulee olla julkisesti saatavilla internetissä ja muulla soveltuvalla tavalla. Jos palveluntuottajan hyväksymiselle asetetut edellytykset eivät enää täyty tai palveluntuottaja pyytää hyväksymisen peruuttamista, kunnan tulee poistaa palveluntuottaja palveluntuottajaluettelosta.

Kuusamon kaupunki on palvelusetelilain nojalla velvollinen valvomaan hyväksymiensä yksityisten palveluntuottajien tuottamien palvelun tasoa ja laatua hyväksymismenettelyn lisäksi myös palvelujen tuottamisen yhteydessä. Kuusamon kaupunki varmistaa täten, että palveluntuottajat täyttävät toiminnalle asetetut vähimmäisedellytykset.

Kuusamon kaupunki tiedottaa palveluntuottajia tietoonsa tulleista koulutuksista, jotka käsittelevät varhaiskasvatusta koskevia lainsäädännön muutoksia.

Kuusamon kaupungin on selvitettävä asiakkaalle tämän asema palveluseteliä käytettäessä, palvelusetelin arvo, palveluntuottajien hinnat, omavastuuosuuden määräytymisen perusteet, arvioitu suuruus sekä vastaavasta palvelusta varhaiskasvatuksen asiakasmaksusta annetun lain mukaan määräytyvä asiakasmaksu. Kuusamon kaupungin täytyy informoida asiakasta siitä, mistä ja mitä häntä koskevia tietoja voidaan hänen suostumuksetaan hankkia. Kuusamon kaupungin on varattava asiakkaalle tilaisuus tutustua muualta hankittuihin tietoihin ja tarvittaessa antaa asiaa koskevaa selvitystä.

Kuusamon kaupungin puolesta toimintaa valvova tai palvelusetelin myöntämisestä päättävä henkilö ei voi olla varhaiskasvatuksesta vastaavana henkilönä taikka hallinnollisessa luottamusasemassa palveluntuottajalla. Palvelusetelin myöntäneellä henkilöllä ei myöskään saa olla merkittävää omistusta, eikä hän saa käyttää merkittävää päätösvaltaa palveluntuottajan organisaatiossa tai palveluntuottajan kanssa samaan konserniin kuuluvassa yhteisössä (yli 10 % osakkeista, osuuksista tai äänivallasta). Omistusrajoitus ei koske palveluntuottajaa, jonka osakkeilla käydään kauppaa arvopaperipörssissä.

11 Verotus

11.1 Tuloverotus

Palveluseteli on saajalleen veroton etuus. Verottomuus edellyttää, että palveluseteli:

- myönnetään selkeästi määriteltyihin palveluihin
- on henkilökohtainen eikä siirrettävissä toiselle henkilölle
- ei ole suoraan asiakkaalle maksettavaa rahaa

Palveluseteliä käytettäessä asiakkaan omavastuu ei oikeuta kotitalousvähennykseen tuloverotuksessa.

11.2 Arvonlisäverotus

Arvonlisäverolain (§ 38a) mukaan veroa ei suoriteta sosiaalihuoltona tapahtuvasta palvelujen ja tavaroiden mynnistä, johon varhaiskasvatuspalvelun myynti sisältyy. Arvonlisäverolaissa (§38b) varhaiskasvatuspalvelulla tarkoitetaan kunnan harjoittamaa ja varhaiskasvatusviranomaisen valvomaa muun varhaiskasvatuksen palvelun tuottajan harjoittamaa päiväkotitoimintaa, perhepäivähoitoa tai muuta varhaiskasvatustoimintaa.

12 Laadun seuranta ja arviointi

Kuusamon kaupunki ja yksityiset palveluntuottajat toimivat yhteistyössä lapsen varhaiskasvatuksen järjestämisessä ja muodostavat varhaiskasvatuksen palveluverkon. Kuusamon kaupungin varhaiskasvatuspalvelut huolehtivat lapsen sijoittumisesta palvelujen piiriin.

Yksityisen palveluntuottajan varhaiskasvatuspalvelujen tulee olla yhtä laadukasta kuin Kuusamon kaupungin varhaiskasvatuspalvelujen. Ohjaus, neuvonta ja valvonta ovat yksi osa laadun seuranta ja kehittämistä.

Kuusamon kaupunki voi tehdä palveluntuottajien asiakkaille laatukselyitä ja näiden kyselyiden tulokset ovat myös palveluntuottajien hyödynnettävissä. Laatukselyistä tiedotetaan etukäteen ja ne suoritetaan yhdessä palveluntuottajien kanssa.

Yksityisen palveluntuottajan tulee olla mukana Kuusamon kaupungin kanssa varhaiskasvatuksen arvioinnin suunnittelussa, kehittämisessä ja toteuttamisessa. Yksityinen palveluntuottaja nimeää oman edustajan kuntatason arviointiryhmään. Yksityinen palveluntuottaja huomioi toiminnassaan myös valtakunnallisen varhaiskasvatuksen valvontaohjelman.

13 Vastuut ja vahingonkorvaukset

Mahdolliset vahingot korvataan ensisijaisesti palveluntuottajan vakuutuksesta ja viime kädessä palveluntuottaja vastaa niistä vahingonkorvauslain mukaisesti. Kuusamon kaupunki ei vastaa palveluntuottajan palvelujen saajalle aiheuttamista vahingoista.

Palveluntuottajan vastuulla olevat virhetilanteet

Palveluntuottajan vastuulla ovat päiväkotitilojen ja pihan turvallisuus sekä palveluntuottajan (tai hänen alihankkijansa) aiheuttamat toiminnan keskeytykset.

Kuusamon kaupungin vastuulla olevat virhetilanteet

Kuusamon kaupungilla on vastuu varhaiskasvatuksen palveluseteliin liittyvästä tietojärjestelmästä ja siitä johtuvista virhetilanteista sekä maksuliikenteestä ja sen sujuvuudesta

14 Palveluntuottajan hyväksymisen peruuntuminen

Kuusamon kaupungilla on oikeus peruuttaa palveluntuottajalle myönnetty valtuutus toimia palvelusetelijärjestelmässä ja poistaa palveluntuottajan nimi hyväksytyjen palveluntuottajien luettelosta tai lopettaa palvelusetelin maksaminen välittömästi ilman irtisanomisaikaa, mikäli:

- a) Hyviä palvelukäytäntöjä ei noudateta
- b) palveluntuottaja ei noudata kunnan kirjallisesta kehotuksesta huolimatta sääntökirjan ja sen liitteiden ehtoja (esimerkiksi hyvät hoito- ja kasvatuskäytännöt, lasten fyysinen ja psyykinen turvallisuus)
- c) palveluntuottaja on tullut maksukyvyttömäksi, ei ole kyennyt hoitamaan laskujaan eräpäivään mennessä, on aloittanut konkurssimenettelyn, on asetettu selvitystilaan tai on välittömässä vaarassa tulla asetetuksi selvitystilaan
- d) palveluntuottaja tai joku sen johtoon kuuluva henkilö on tuomittu syyllisenä elinkeinotoimintaan liittyvässä rikoksessa tai rikosrekisterilain 6§ 2 tai 3 momentissa tarkoitetussa rikoksessa.

Kunta voi pyytää kirjallista palveluntuottajan selvitystä tilanteesta. Palveluntuottajan tulee tehdä kunnan osoittamat korjaukset ilmoitetussa määräajassa ja todentaa epäkohtien korjaaminen. Kunta voi antaa kirjallisen huomautuksen palveluntuottajalle heti vakavan epäkohdan ilmetessä.

Palveluntuottajan hyväksyminen perutaan myös, kun palveluntuottaja pyytää hyväksymisen peruuttamista. Palveluntuottajan tulee viipymättä raportoida Kuusamon kaupungille, mikäli palveluntuottajan taloudellinen tilanne heikkenee siten, että se saattaa muodostaa riskin toiminnan jatkumiselle. Tuottajan tulee lisäksi toimittaa tilikauden päätyttyä järjestäjälle tilinpäätöstiedot.

Lisäksi kunta voi peruuttaa palveluntuottajan hyväksymisen, mikäli tuottajalla ei ollut toimintaa kunnassa viimeisten kuuden kuukauden aikana.

Palveluntuottajalla on oikeus lopettaa palvelusetelijärjestelmässä toimivana yrittäjänä ilmoittamalla kaupungille kirjallisesti vähintään 2 kk ennen viimeistä toimintapäivää.

Poisto palvelurekisteristä on voimassa kaksi (2) vuotta, jonka jälkeen palveluntuottaja voi uudelleen hakea palveluntuottajarekisteriin.

15 Poikkeustilanteet

Palvelusetelituottajille voidaan asettaa myötävaikutusvelvollisuus osallistua kriisitilanteissa voimavarojensa mukaan kunnan valmiussuunnitelman mukaiseen kriisiaikaiseen toimintaan. Tästä tehdään erillinen sopimus tarvittaessa.

Mikäli palveluntuotantoa kohtaa ennakoimaton poikkeustilanne (force majeure), järjestäjällä on oikeus muuttaa poikkeustilanteen vaatimalla tavalla sääntökirjaa välittömästi monijäsenisen toimielimen erikseen päättämällä tavalla. Tällöin Kuusamon kaupunki pyrkii kuulemaan palveluntuottajia ratkaisua koskien.

Poikkeustilanteessa oikeus palveluseteliin säilyy 60 kalenteripäivän ajan, jonka jälkeen palvelusetelin maksamiseen sovelletaan keväällä 2020 tehtyä Kasvatus- ja sivistyslautakunnan päätöstä (20.5.2020 §46). Palveluseteliä maksetaan palvelusopimuksen mukaisesta palvelusetelin arvosta vähintään 40 %. Jos läsnä olevien lasten määrä ylittää 40 %, maksetaan palveluseteliä toteutuneen käytön perusteella.